

Viruksen vuosi – enemmän
etäjohtamista seminaari 3.6.2021

Katse SOTEn tulevaisuuteen

Sote muutosjohtaja Jaakko Herrala, LT, MBA

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

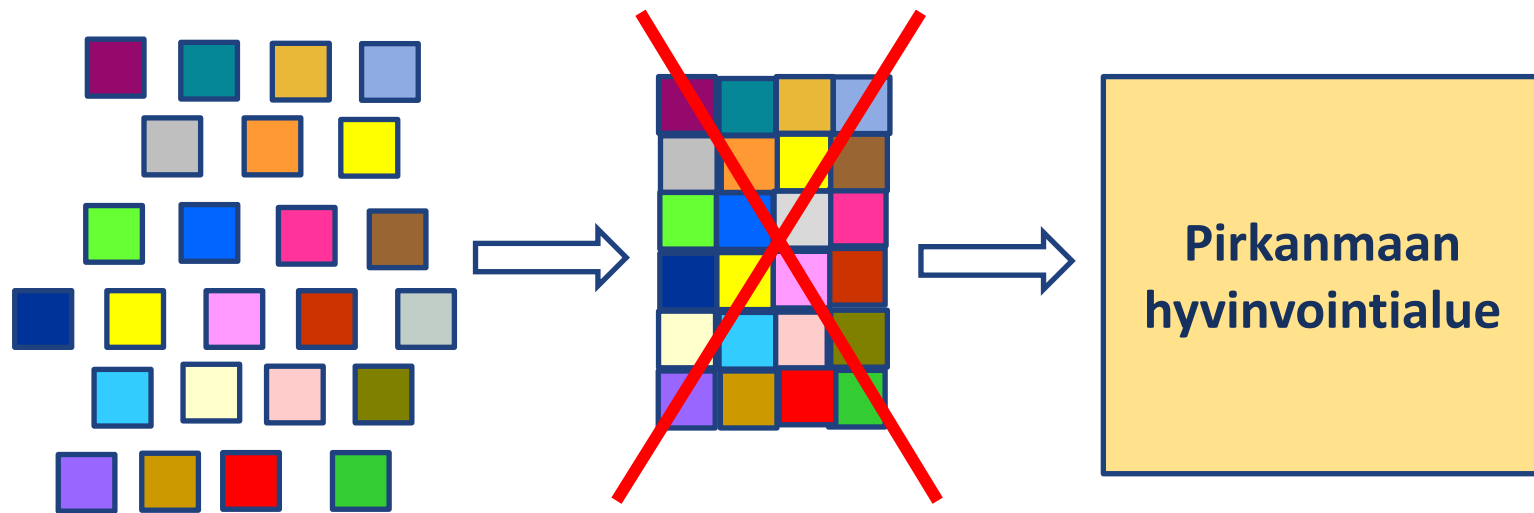
3.6.2021
jälkeen
18 työpäivää

ENNUSTE:

Hyvinvointialueen aloitukseen aikaa

Sote-uudistus

Monesta yksi – kaksi toimialaa

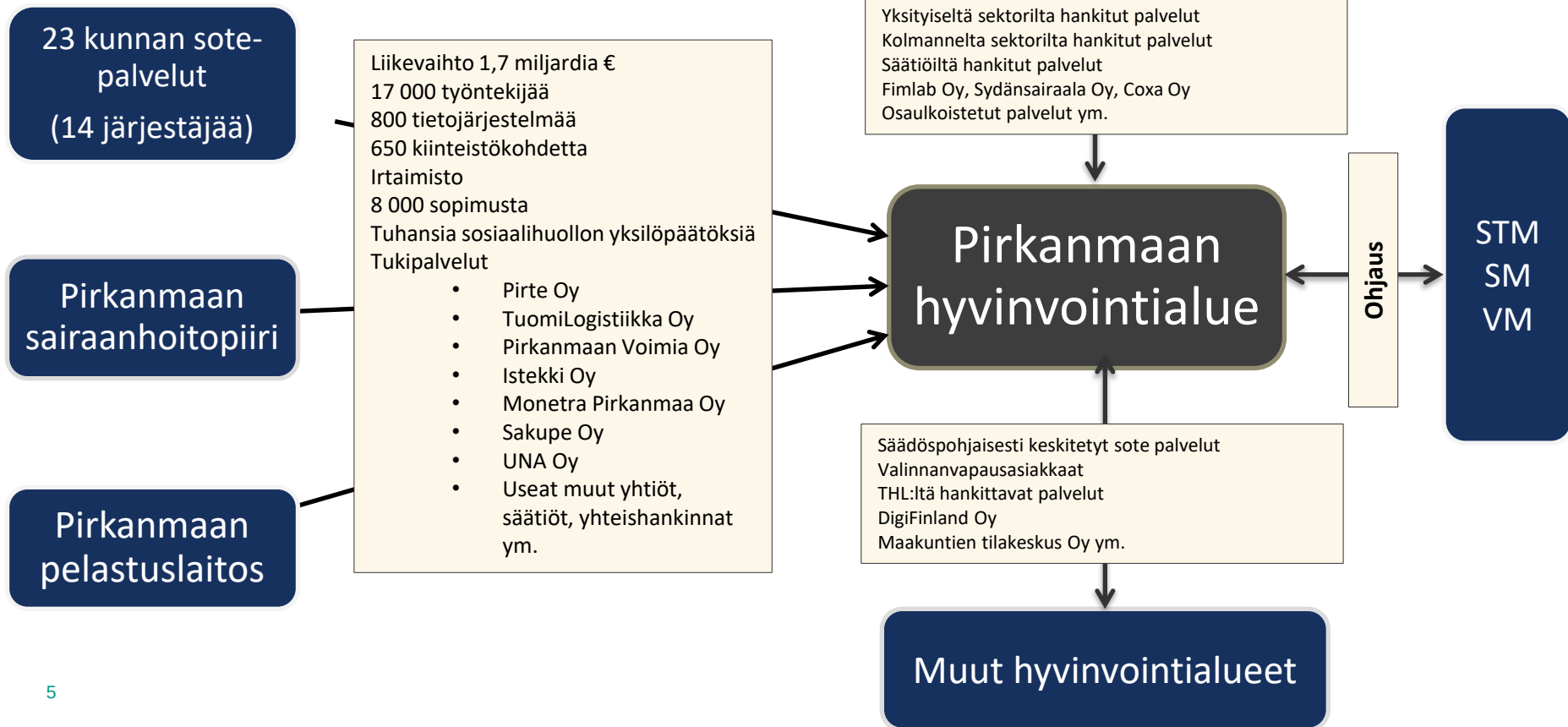

14 peruspalvelut sote-järjestäjää
Pirkanmaan sairaanhoitopiiri
Pelastustoimi

Mikä muuttuisi nykytilanteeseen nähden?

- Ensimmäinen varsinainen iso sote reformi Suomessa
- Suurin hallinnon uudistus
- Kohti eurooppalaista maakuntien mallia
- Hyvinvointialueilla rajattu toimiala (ei yleinen)
- Sote ja pelastustoimen palveluista päättäisi suorilla vaaleilla valittu aluevaltuusto - kansalaiset
- Valtuutettujen määrä väheneminen, jotka päättävät sotesta ja pelastustoimesta. Pirkanmaan aluevaltuustossa vähintään 79 jäsentä.
- Sote ja pelastustoimi yhteiseen organisaatioon ja päätöksentekoon. Erilliset toimialat.
- Laissa ensimmäisen kerran määritelty järjestäminen ja järjestämistehtävä
- Järjestämisvastuun alueena koko Pirkanmaa takaamaan yhdenvertaiset palvelut
- Sote:n sisäinen sekä pelan integraatio vahvistuvat asiakkaiden hyväksi
- Valtion rahoitus, joka perustuu väestön palvelutarpeisiin
- Lainanottovaltuudet ja investoinnit valtioneuvoston päätettäväksi
- Pirkanmaan hyvinvointialueesta tulee väestöltään Suomen isoin ja Pirkanmaan suurin työnantaja
- Yhden työnantajan henkilöstöpolitiikka ja edessä palkkaharmonisaatio
- Yhdyspinnat kuntiin ja muihin toimijoihin muuttuvat
- Hyvinvointialueesta Pirkanmaan suurin julkinen hankintayksikkö
- Hyvinvointialueesta yksi asiakastietojen rekisterinpitäjä
- Johtamisjärjestelmä ja johtamisosaamisen vaatimukset kasvavat
- Valtion vuorovaikutteinen ja vaikuttavuus-perusteinen ohjaus vahvistuvat
- Itsehallinnon kaventuminen

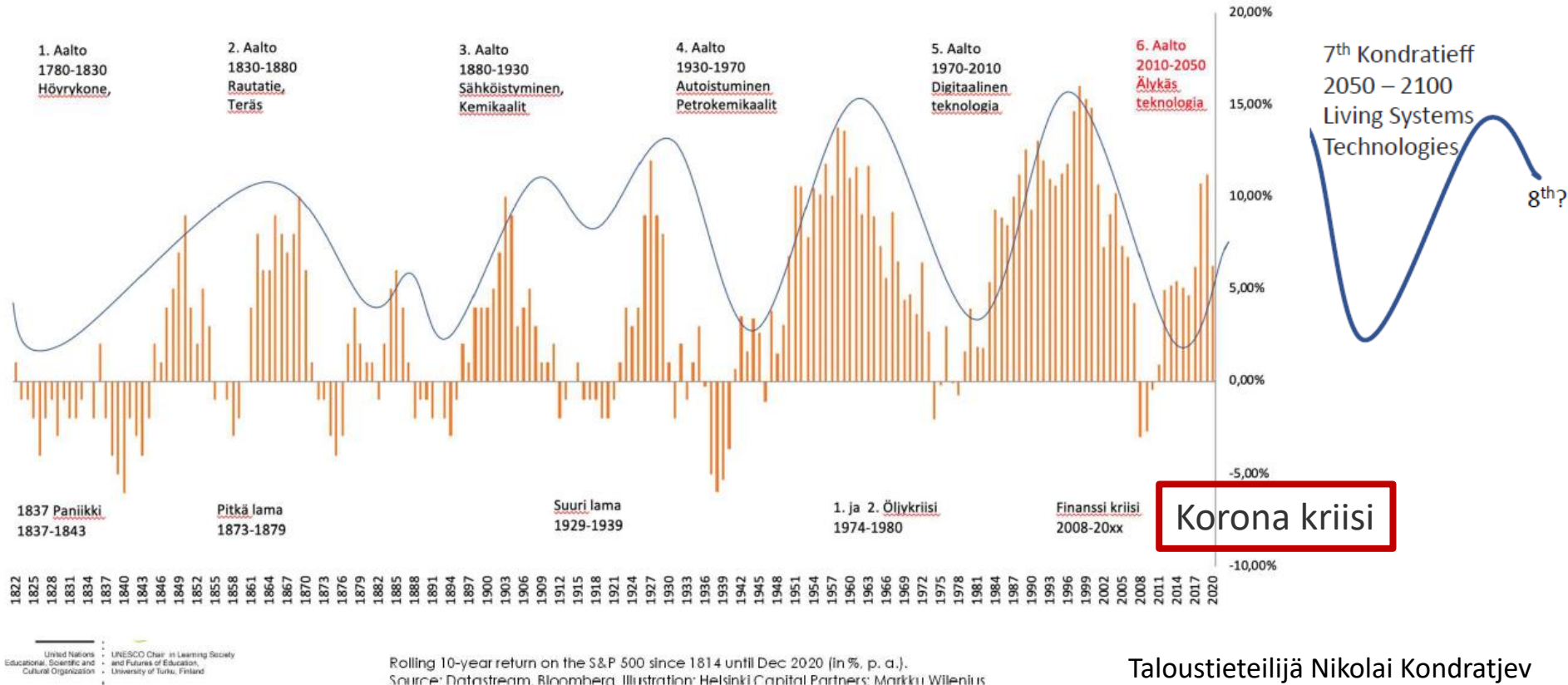
Liikkeenluovutuksen osapuolet ja merkittävimmät sisällöt

Mihin varauduttava syksystä 2021 alkaen?

- Hyvinvointialueiden perustaminen runsaan joko ennen kesälomia tai heti niiden jälkeen
- Kuntien exit suunnitelmien ja uusi kunta valmistelu
- Kuntien, sairaanhoitopiirin ja pelastustoimen YT prosessien käynnistäminen
- Toimeenpanossa tullaan hyödyntämään etäjohtamista sekä uusia sähköisiä työkaluja. YT-tilaisuudet ja foorumit edellyttävät vielä paljon yhteisiä läsnäolotilaisuuksia, jos Korona sen sallii.
- Henkilöstöviestintään haettava uusia reaaliaikaisia sähköisiä ratkaisuja
- Edellyttää sote-johdolta ja hallinnon väeltä merkittävää työajan käyttöä
- Toimeenpano edellyttää merkittävää henkilöstön rekrytointia toimeenpanoon alkusyksystä 2021 lähtien sekä

Kondratjevin aallot teollisuusyhteiskunnan alusta lähtien – Korona toi digiloikan!!!

Hyvän keskustelukulttuurin 5 vinkkiä

PAREMMAN KESKUSTELU-
KULTTUURIN OPETTELU &
SEN YHOISTAMINEN PÄÄTÖKSEN-
TEKÖÖN. PISTE.

- 1** Varmista tiedonkulun avoimuus. Perustele kaikki päätökset ja takaa täydellinen läpinäkyvyys.
- 2** Valitse käyttöön nykyaikaiset viestintäkanavat ja tue niiden aktiivista käyttöä. Kannusta työyhteisöä keskustelemaan niissä muustakin kuin työasioista.
- 3** Luo mahdollisuus vaikuttaa aidosti yhteisiin asioihin. Tue yhteiskehittelyä ja aloitteen tekoa.
- 4** Anna lupa keskustella vaikeistakin asioista ja puutu keskusteluista nouseviin ongelmakohtiin.
- 5** Luo keskustelemiselle pelisäännöt. Sitoudu arvostamaan keskustelukulttuuriin ja puutu sen pelisääntöjen rikkomiseen.

Faktoja

- Työikäinen väestö vähentynyt vuosina 2010-2018 yhteensä 122 000 henkilöllä
- Vuoteen 2040 ennustetaan vähenevän edelleen 111 000 henkilöllä
- Tämän jälkeen syntyvyyden rajun laskun myötä työikäisen väestön määrä vähenee vielä reilusti enemmän. (Tilastokeskus, väestöennuste 2019–2070.)
- Sote-alalle tarvitaan 15 v:n aikana 200 000 uutta osaajaa korvaamaan eläköityviä ja palvelutarpeen lisääntymistä
- Rekrytointiongelmien olivat vuonna 2018 historian suurimmat
- Sote toimialan rekrytointiongelmien isommat kuin muilla aloilla
- Työnantajista lähes puolet kokee ongelmia rekrytoinneissa
- THL selvitys 12 / 2019:
Terveyskeskuslääkäreiden työajasta noin puolet menee potilaiden vastaanottotoimintaan ja muu aika potilastyöhön liittyvään toimintaan.
- Eniten pulaa on sosiaalityön erityisasiantuntijoista
- Erityisesti yleislääkäreiden kohdalla tulee olemaan kovaa kysyntää
- Vähiten pulaa koko maassa on sairaankuljetuksen ensihoitajista

TOP 15 PULAA

Sote -sektori
22 891 avointa
työpaikkaa.
Tukipalvelualat
23 343 avointa
työpaikkaa.

- Sosiaalityön erityisasiantuntijat - (2635)
- Lastentarhanopettajat - (2342)
- Toimisto- ja laitossiivoojat ym. - (9112)
- Kuulontutkijat ja puheterapeutit - (2266)
- Yleislääkärit - (2211)
- Ylilääkärit ja erikoislääkärit - (2212)
- Sairaanhoidaja ja terveydenhoitaja - (3221)
- Lähihoitajat - (5321)
- Puhelin- ja asiakaspalvelukeskusten myyjät - (5244)
- Ravintola- ja suurtaloustyöntekijät - (5120)
- Myyntiedustajat - (3322)
- Hammaslääkärit - (2261)
- Erityisopettajat - (2352)
- Psykologit - (2634)
- Kotiapulaiset ja -siivoojat - (9111)

TOP 15 ylitarjontaa

- Yleissihteerit - (4120)
- Vaatturit, pukuompelijat, turkkurit, hatunteki... - (7531)
- Graafiset ja multimediasuunnittelijat - (2166)
- Tieto- ja viestintäteknologian asentajat, korja... - (7422)
- Käytön tukihenkilöt - (3512)
- Toimittajat - (2642)
- Johdon sihteerit ja osastosihteerit - (3343)
- Mainonnan ja markkinoinnin erityisasiantuntija... (2431)
- Huonekalupuusepät ym. - (7522)
- Painajat - (7322)
- Painopinnanvalmistajat - (7321)
- Yhteiskunta- ja kulttuuritutkijat - (2632)
- Konepuusepät - (7523)
- Kirjastotyöntekijät - (4411)
- Tuote- ja vaatesuunnittelijat - (2163)

Sote:
"Työvoimareserviä" ei ole

Mikä houkuttelee alalle ja mitä ovat osaamistarpeet?

- Young Professional Attraction Index, YPAI (2019) – tutkimuksessa
 - 1. Mielenkiintoisia ja monipuolisia työtehtäviä
 - 2. Yrityksen kulttuuri ja työilmapiiri,
 - 3. Palkkaus.
 - 4. Kasvu- ja kehittymismahdollisuudet työssä.
 - 5. Uutena yrityksen vastuullisuus
- Tulevaisuuden osaamistarpeet
 - Muuttuvat sote-alan tarpeet edellyttävät myös uudenlaista osaamista
 - Joustavia koulutuspolkuja erikoisosaamisen vahvistamiseksi
 - Asiakastyön osaamiseen moniammatillisessa yhteistyössä sekä kehittämisosaamiseen.
 - Johtamisosaaminen
 - Eettisen arvopohjan, vaikuttavuuden sekä järjestäjä- ja tuottajaosaamisen vahvistamiseen
 - Digitalisaation liittyvä johtamisosaaminen
 - Korostuvat kasvu- ja tuottavuustavoitteet
- OKM tärkeimmät osaamistarpeet vuonna 2035
 - **Etä- ja virtuaalipalveluiden hallinta**, eettisyys
 - Tunneäly, yhteistyötaidot, henkilökohtaisen tiedon ja -yksityisyyden suojeleminen,
 - Fyysisen ja psyykkisen terveyden suojeleminen digitaalisten ympäristöjen ja -teknologioiden riskeiltä sekä digitaaliset kommunikointitaidot
 - Sosiaalipalveluissa tärkeimmät osaamistarpeet
 - Asiakaslähtöinen palvelujen kehittämisosaaminen,
 - hyvinvointiteknologian laaja tuntemus ja hallinta,
 - digitaaliset kommunikointitaidot, luovuus ja monitaitoisuus.
 - Ministeri Haatainen: sote ala vaatii omaa kv rekryohjelmaa

Neljä kysymystä ihmisten paikkaan liittyvistä kysymyksistä

1. Seuraavatko ihmiset työpaikkoja vai työpaikat ihmisiä? (Richard Florida)
2. Valitsevatko tulijat ensin työn, jonka mukana tulee kaupunki vai valitsevatko tulijat ensin kaupungin, jonka mukana tulee työ (Charles Landry)
3. Onko paikkojen välisessä kilpailussa kyse enemmän työelämästä vai Työstä ja Elämästä?
4. Halutaanko kaupunkeihin vai joudutaanko kaupunkeihin? (Osmo Soininvaara)

Reseptini

1. Ratkaisuja saatava aikaan joko pienin askelin tai hallitun reformin kautta
2. Kehitettävä asiakaslähtöistä, laadukasta ja vaikuttavuusperusteista sotea
3. Kehitettävä tiedon hyödyntämiseen ja vuorovaikutukseen perustuvaa päätöksentekoa
4. Pysäytettävä sote-palveluiden polarisaatiokehitys
5. Otettava käyttöön älykkäät, resurssitehokkaat ja digitaaliset teknologiat
6. Henkilöstövoimavarat ja osaaminen turvattava. Muutosjohtamistaidot lähivuosina avainasemassa
7. Etätyön uudet ratkaisut ovat avainasemassa

**Sote toimiala isommassa
muutoksessa kuin viimeiseen
sataan vuoteen!**

Kiitos!

